

RIIGIKOGU

Hr Igor Taro
Siseminister

6.05.2025

Arupärimine avalikkusele eksitava info edastamise kohta

Lugupeetud Igor Taro

Avalikkusele on 2023. aasta detsembris ja sellele järgnenud kuudel korduvalt kinnitatud, et kriminaalpolitsei koostöös Kaitsepolitseiametiga uurib Eesti Vabariigi endise siseministri Lauri Läänemetsa ja uudisteportaali Delfi venekeelse toimetuse juhi Andrei Šumakovi autode lõhkumist, mis toimus ööl vastu 8. detsembrit.

Kaitsepolitseiameti 2024. aasta aastaraamatus märgitakse, et juhtunu puhul võib olla tegemist Vene eriteenistuse poolt koordineeritud hübriidoperatsiooniga, mille eesmärk oli Eesti ühiskonnas hirmu ja pingeid külvata. Samal ajal on mitmes avalikus allikas, sealhulgas Delfi peatoimetaja Urmo Soonvaldi ja ERR-i ajakirjaniku Sofia Suhhareva väitel kinnitatud, et Šumakovi nimele ei ole registreeritud sõidukit, et tal puuduvad juhiloa ning et rünnaku objektiks olnud auto kuulus ja kuulub tänaseni hoopis tema toonasele abikaasale Darja Saarele.

Samuti on teada, et sama öö jooksul rünnati samas piirkonnas, kus elas toona Šumakov veel üht sõidukit, kuid asi lõpetati kiiresti, viidates koosseisu puudumisele. Jääb arusaamatuks, kas ka nende puhul on tegemist seotud intsidentidega või mitte. Veelgi enam – kui Vene eriteenistusel oli kavatsus rünnata lisaks Läänemetsale ja Šumakovile ka teisi Eesti isikuid, tekib küsimus, miks ei ole avalikkusele siiani teada antud, kes need inimesed olid või miks selline teave on siiani saladuses.

Selgusetuks jääb, kas saame olla kindlad, et eelmine siseminister ei kasutanud seda intsidenti oma poliitilise kasu eesmärgil, sest teadaolevalt sõitis minister riigile kuuluva autoga koos autojuhiga. Rünnatud auto oli pere käsutuses, mis on samuti kahetsusväärne.

Lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse paragrahvist 139 ja ülalpool kirjeldatud asjaoludest on meil Teile järgmised küsimused:

1. Kas see oli teadlik eesmärk riigiasutuste poolt informeerida avalikkust nii, et jäi mulje, nagu oleks rünnatud ajakirjanik Andrei Šumakovi autot, kui see auto kuulus tegelikult tema endisele kaasale (kes elab teisel aadressil) ning Šumakovil ei ole teadaolevalt juhilube ega oma sõidukit?

2. Miks on KAPO aastaraamatus kirjas, et rünnati "Andrei Šumakovi autot", kui auto kuulus Darja Saarele ja korrektne oleks kirjutada, et rünnati "Darja Saare autot"?
3. Miks ei ole avalikkusele siiani edastatud täpsemat teavet selle kohta, kes olid "teised isikud", keda Vene eriteenistus väidetavalt sihtmärgiks pidas?
4. Kuidas põhjendatakse samal ööl samas piirkonnas toimunud auto ründamisi, kas need olid või ei olnud seotud väidetavate Šumakovi ja Läänemetsa sõidukite lõhkumisega? Kas on välistatud võimalus, et juhtunust avalikkusele teavitamine – just nimelt Šumakovi nime esiletõstmine, kuigi rünnati tema endise kaaslase autot – võis olla teadlik manipuleerimine?
5. Kuidas hindate tagantjärele kommunikatsiooni täpsust, ausust ja läbipaistvust, mis selle juhtumi käsitlemisel avalikkusele on pakutud ning miks on väljastatud sedavõrd vastukäivaid signaale?

Lugupidamisega

Riina Solman
Riigikogu liige